

Пресконференция – 12 септември 2018 г. – зала 207, БАН – Централна сграда

Тема: “Кризата НИМХ – БАН”

Резюме:

През 2018 г. в БАН се разви конфликтна ситуация, започнала като недоволство от страна на Националния институт за метеорология и хидрология (НИМХ) от разпределението на годишната бюджетна субсидия и ескалирала до искане за отделяне на института от БАН. Провежданата кампания петни името на нашата институция и за първи път се появява заплахата от нарушение на нейните цялост и комплексност като национален изследователски център.

Тази пресконференция е организирана по решение на заседание на Общото събрание (ОС) на БАН от 10 септември 2018 г. за да запознаем медиите и обществеността с позицията ни относно създалата се криза в отношенията между НИМХ и БАН.

1. Бюджетната субсидия за 2018 г. не ощетява НИМХ. След разговори между Министър-председателя на Република България и представители на ОС на БАН беше постигнато споразумение, в което една от точките бе за отпускане на допълнителна субсидия от 15 мил. лв. към бюджета на БАН. Споразумението ни задължава тези средства да бъдат разпределени между звената на БАН въз основа на оценката на научната им дейност по критерии, съгласувани с Министъра на образованието и науката. ОС разработи критериите, проведехме двукратно съгласувателна процедура с МОН и в резултат се получи разпределение на бюджетната субсидия, което осигурява:

- средства за осигуряване на оперативната дейност на институтите, ангажирани с такава.
- пълно покриване разходите за основните заплати и другите минимални плащания по Кодекса на труда за всички звена (за първи път от 9 години насам).
- осигуряване на близо 50 % от разходите за електричество, вода и отопление (Също за първи път от 9 години насам. Досега това ставаше само със собствени приходи и икономии на институтите).
- допълнителни средства на основата на научните постижения, които могат да се използват по преценка на ръководството на всеки институт за материално стимулиране, развитие на изследванията, за подобряване условията на труд, за материалната база и др.

Всеки институт, включително и НИМХ, получи допълнително точно толкова средства, колкото му се полагат по съгласуваната с МОН процедура.

Бюджетната субсидия на НИМХ от БАН за 2018 г. е **8 791 144 лв.**, т.е. с над 1 мил. лв. (13.5 %) по-висока от тази за 2017 г (7 745 391 лв.). Не отговаря на истината твърдението, че заплатите в НИМХ по категории служители са по-ниски от тези в останалите институти на БАН.

2. Не отговаря на истината твърдението, че не се отпускат достатъчно средства за издръжка на оперативната дейност на института. През 2018 г., извън осигурените средства за заплати, към бюджета на НИМХ са разпределени над 1.3 мил. лв. за издръжка на оперативната дейност. Институтът получава за целта ежегодно и

директен трансфер от Министерството на околната среда и водите, който през 2018 г. е в размер над 2 мил. лв.

3. Не отговаря на истината твърдението, че заплатите в НИМХ по категории служители са по-ниски от тези в останалите институти на БАН.

Средни месечни основни заплати на работещите в НИМХ и БАН по категории към ноември 2017 г. и осигурени от субсидията за 2018 г. (в лв.)

Категории	НИМХ	БАН	Осигурени от субсидията 2018 г. –
Професори	928.00	849.73	850
Доценти	751.50	700.07	700
Главни асистенти	590.00	579.77	600
Асистенти	588.84	552.08	580
Специалисти с висше образование	572.32	564.36	575
Технически персонал	483.36	500.12	530
Помощен персонал	494.62	476.98	510

4. НИМХ отказа конструктивните предложения на Общото събрание за допълнително финансиране на оперативната му дейност. През 2017 г. НИМХ се справи с бюджет с повече от 1 мил. лв. по-нисък от сегашния без да поставя под съмнение изпълнението на оперативните си задължения. При по-добри финансови условия, още през първото полугодие на 2018 г. Ръководството на НИМХ категорично отказа да участва в разговори и да представи документални доказателства за нуждите си, когато ОС на БАН предложи част от преходния остатък за 2017 г. в размер на 413 хил. лв. за подпомагане на оперативните дейности на четирите института на БАН, които извършват такива. Общото събрание остана озадачено от едновременното афиширане на недостиг на средства и отказ да се търсят вътрешни възможности в БАН за тяхното компенсиране. При очевидните индикации за манипулиране на общественото мнение и липсата на яснота в ръководните органи на БАН за реалните финансови потребности на НИМХ, ОС подкрепи решението на Управителния съвет на БАН за извършване на финансова проверка в института за установяване на неговото реално финансово състояние.

5. НИМХ възпрепятства провеждането на одит в института. На следващия ден след издаване на заповед за финансова проверка на НИМХ, институтът започна спешно телефонно допитване и след няколко дена обяви своето искане към Правителството на Република България да излезе от системата на БАН.

В два доклада одитният екип информира ръководството на БАН, че им е отказан достъп до централната сграда на НИМХ и до счетоводната документация, като им е предложено да работят само с копия от документи, които ще им бъдат предоставяни от проверяваната страна – в пълен разрез със законовата уредба. В последния си доклад одитният екип съобщава, че на деветия ден от пребиваването си в НИМХ не са създадени условия за започване на проверката.

Това още повече засилва подозренията, че бюджетната субсидия на НИМХ през 2018 г., а може би и преди това, не се управлява законно и по целесъобразност.

6. Ръководството на БАН законосъобразно отстрани от длъжност проф. Христомир Брънзов. В провежданата кампания проф. Христомир Брънзов има решаваща роля. Съгласно Търговския регистър (към 10 септември 2018 г.), проф. Христомир Брънзов в периода на неговия мандат като директор на НИМХ е свързан с 3 фирми:

- Едноличен търговец “Аналог – Христомир Брънзов”, заличена на 8 септември 2018 г. чрез прехвърляне на търговско предприятие “МСЕ Сервиз”;
- „МСЕ Сервис“ (Метеорологични системи и екипировка) – като едноличен собственик на капитала;
- „МСЕ Консорциум“ с предмет на дейност, включващ производство и обслужване на метеорологично оборудване и други дейности. На сайта на тази фирма списъкът на по-важните клиенти започва с НИМХ.

Участието на проф. Брънзов в тези дружества стана широко известно публично достояние преди няколко месеца. Сред целите на проваления финансов одит беше да се установи дали НИМХ с директор проф. Христомир Брънзов е влизал в търговски отношения с фирмите на бизнесмена Христомир Брънзов и при какви условия.

Съгласно чл. 74, ал. 2 от Устава на БАН “Председателят, заместник-председателите, главният научен секретар, научните секретари и членовете на основния състав на Управителния съвет на БАН, директорите, заместник-директорите, помощник-директорите и научните секретари на постоянните научни звена и ръководителите на другите самостоятелни звена не могат да бъдат членове на управителни съвети на търговски дружества и други подобни, освен ако представляват съответните звена.”

Доколкото мандатът на проф. Брънзов като директор щеше да завърши през октомври 2018 г. и доколкото финансовите условия в НИМХ не се различават съществено от тези на другите институти на БАН, напълно естествен е въпросът какво точно обслужва искането за изваждането на НИМХ от БАН – подобряване на условията за оперативна и изследователска работа или даването на възможност за справяне с мандатността на заемане на директорския пост в БАН и създаването на условия за по-нататъшна успешно съчетаване на дейностите на бизнесмен и ръководител на институт на бившия директор на НИМХ.

Българската академия на науките съществува като комплексна и интегрирана система от научни институти вече повече от 70 години, способна да предложи научно обосновано решение на всеки проблем, възникнал пред държавата и обществото. Общото събрание на БАН възприема перспективата за изваждането на НИМХ от БАН като първо нарушаване на комплексността и интегритета на тази система. Въпреки това, отчитайки декларираното намерение на Правителството на Република България за разрешаване на проблема с Националния институт по метеорология и хидрология на БАН (НИМХ-БАН), Общото събрание на БАН изрази съгласие за частично изваждане на института от Българската академия на науките и готовност конструктивно да участва в процеса на уреждане на статута на новата структура.